

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ХАРЧОВОЇ ТА ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ

Дейниченко Григорій Вікторович

доктор технічних наук, професор,
Харківський державний університет харчування та торгівлі,
м. Харків, Україна
deinychenkov@ukr.net

Афукова Наталія Олександрівна

кандидат технічних наук, професор,
Харківський державний університет харчування та торгівлі,
м. Харків, Україна
afukova@mail.ua

Горелков Дмитро Вікторович

кандидат технічних наук, доцент,
Харківський державний університет харчування та торгівлі,
м. Харків, Україна
gorelkov.dmv@gmail.com

Розвиток інноваційних технологій в сучасному освітньому просторі повинен сприяти інтенсифікації роботи студента та підвищенню комунікативної взаємодії з викладачем-тьютором [1], покращенню якості пошуку та засвоєння інформації. Проте, реалії сьогодення віддзеркалюють дещо інші результати роботи студентів в дистанційному просторі. Основними проблемними питаннями є становлення мотиваційної складової у студентів до самостійного опанування навчальними матеріалами, складність сприйняття певних матеріалів, що потребують безумовної аудиторної консультації, обмеженість часового простору для виконання звітних завдань та тестування он-лайн, різне сприйняття методології дистанційного навчання викладачами та навчальним закладом взагалі, відсутність нормативної бази, що регламентує порядок організації дистанційної форми навчання та розподілу навантаження викладача. Вся ця низка питань є комплексом взаємопов'язаних для вирішення завдань.

Розв'язання означених вище питань можливе за умов проведення ретельного аналізу чинників, що є джерелом виникнення проблемних питань. Якщо відокремити складову створення нормативної бази, що є завданням законодавчої та виконавчої гілок влади, то інші проблемні питання можуть бути вирішені

самостійно кожним окремим начальним закладом або низкою закладів, що працюють за одним напрямком, як приклад, харчова індустрія.

Першочерговим для розв'язання проблемним питанням є мотиваційна складова слухача і можливість адаптування дистанційних ресурсів для кожної дисципліни. Щодо мотивації навчання, то вирішувати це питання необхідно з урахуванням ментальності слухачів, розуміючи, що застосовувати у чистому вигляді засоби дистанційних методик особливо для слухачів першого курсу, є повною мірою недоцільно. Пояснюється це з різницею в підходах навчання після загальноосвітньої школи, де учень знаходився майже під опікою викладача кожного дня і доля самостійної мотивації в більшості учнів залишалась на рівні — «мені нагадають», на відміну від вищого начального закладу. Отже, формування мотиваційної складової студента повинно проводитись протягом першого та другого курсів навчання з поступовим переходом до дистанційних ресурсів і відпрацювання чіткого сприйняття необхідності в самостійному опануванні матеріалами.

Кафедрою устаткування харчової і готельної індустрії ім. М. І. Беляєва [2] запроваджені впевнені кроки із забезпечення дистанційними матеріалами студентства з першого курсу навчання здебільшого для самостійного засвоєння лекційних матеріалів та підготовки до складання заліків та іспитів шляхом вільного доступу на сайті у зручний час, з можливістю он-лайн консультації.

Окрім застосування он-лайн співвзаємодії між викладачем-тьютором та студентом, через сайт кафедри викладачі запроваджують систему інтеграції вже розроблених дистанційних матеріалів у систему інформаційно-дистанційного середовища ХДУХТ «Efronte». Тим самим викладачі підтримують розвиток системи управління навчанням (Learning Management System) і системи управління та створення освітніх матеріалів (Learning Content Management System).

З урахуванням того, що системи дистанційного навчання є перш за все освітніми контентами і розробляються викладачами у гнучкій відповідності до кожної окремої дисципліни, доцільним та цікавим стало обговорення різних

етапів створення дистанційних курсів зі споживачами цих ресурсів — студентами. На основі проведеного опитування та консультацій користувачі побажали бачити розгорнутий словник термінів та визначень як глобальних та базових термінів так і додаткових специфічних, тих, що рідко зустрічаються та запозичені з іноземних мов з їх перекладом та походженням. Такий формат надання інформації позитивно впливає на засвоюваність професійної термінології майбутніми фахівцями та ефективно сприйняття технічної інформації. Окрім словників, ефективним стало використання ресурсу відеоматеріалів різних інтернет-сайтів, власних відеоматеріалів. Позитивна оцінка була отримана завдяки відокремленню зайвої інформації рекламного характеру і заміною її акцентами та поясненнями викладача. Поєднання коментарів з відеоматеріалом та забезпеченням вільного доступу до них слухачів показало позитивну динаміку у навчанні та більш ефективно сприйняття інформації за рахунок можливості багатократного перегляду та зручності навчання поза межами аудиторії. Крім того, слід зауважити, що заздалегідь викладені матеріали для вивчення з коментарями про час та тематику проведення заняття (лабораторного або лекційного) дозволили виявити, що відбувається збільшення частини студентів, що заздалегідь готуються до занять. Збільшення цієї частки показало, що під час вивчення тем вже у аудиторії на обговорення виносяться проблемні питання, які підготовлені студентами, збільшується глибина вивчення практичних аспектів застосування теоретичних знань у виробничих умовах.

Завдяки застосуванню системи «Efronte» при вивченні окремих тем студентами інженерних та товарознавчих спеціальностей, майбутня професійна діяльність яких пов'язана із застосуванням обладнання, спостерігалось підвищення мотиваційної складової до вивчення теми, поглиблення питань під час он-лайн консультацій, ступінь засвоюваності матеріалу. Подальше впровадження інструментарію «Efronte» має позитивно вплинути на загальну якість підготовки фахівців харчової індустрії.

Список використаних джерел:

1. Руткауськьене Д. Технологии и ресурсы электронного обучения / Д. Руткауськьене, Р. Кубилюнас, Д. Гудониене, Г. Цыбульскис, А. Ф. Сук, И. В. Синельник, А. Ю. Сидоренко, Т. Г. Осина. — Харьков: Изд-во «Точка», 2011. — 352 с.
2. Офіційний сайт. Кафедра устаткування харчової і готельної індустрії ім. М. І. Беляєва [Студентам. Денне відділення. «Обладнання підприємств торгівлі»]. Режим доступу: http://oborud-hduht.kh.ua/blog/students_categories/fulltime.

ВИКОРИСТАННЯ КОМПЮТЕРНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ФІЗИКИ ЯК ЗАСОБУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ

Дронь Вікторія Василівна

голова циклової комісії математичної та природничо-наукової підготовки,
викладач фізики та астрономії,
Прилуцький агротехнічний коледж,
м. Прилуки, Україна
viktoriya.dron13@gmail.com

Одним із пріоритетних векторів розвитку освіти, згідно національної доктрини, є впровадження інноваційних технологій до навчально-виховного процесу. Основною метою всіх інновацій в освітній галузі є сприяння переходу від механічного засвоєння студентами знань до формування вмінь й навичок самостійно здобувати знання. Успішність розв'язання цього завдання можна вирішити за допомогою використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітній галузі.

Найважливішим завданням вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації навчити студентів мислити, розвинути в них вміння висловлюватися логічно й правильно. А це досить важко, особливо на першому курсі, бо студенти приходять з різних шкіл, зі своїми особливостями, з різним рівнем підготовки, з своїми вміннями та навичками, й викладачам коледжу потрібно їх примножити, або навіть розкрити приховані.

Загальна методика застосування ЕОМ в процесі навчання фізики викладена в роботах П. С. Атаманчука, В. Ф. Заболотного, О. І. Іваницького, Ю. А. Пасічника, Н. Л. Сосницької, Н. В. Стучинської. Проблему використання анімації в навчальному процесі розглянуто в роботах Д. Т. Обідника, але в роботі [4] запропоновані традиційні засоби створення анімації. Ми ж розглянемо основні